

سلسله انتشارات

نشر قطره - ۷۲۵

تئاتر و قلم - ۹

نشر قطره

این کتاب ترجمه‌ای است از:

Être Acteur

Michael Chekhov

Pygmalion Gérard Watelet

سرشناسه:	چخوف، میخائیل، ۱۹۵۵ - ۱۸۹۱ م.
عنوان و پدیدآور:	بازیگری / میخائیل چخوف؛ ترجمه کیاسا ناظران.
مشخصات ناشر:	تهران، نشر قطره، ۱۳۸۵.
مشخصات ظاهری:	ج: مصور.
فروست:	سلسله انتشارات نشر قطره، ۷۲۵. تناز و قلم؛ ۹
شابک:	(دوره). ۱: (ج. ۱). 978-964-341-612-6
یادداشت:	فیا.
یادداشت:	Etre Acteur La Technique pschophsique du comédien
مدرجات:	ج ۱. کلیات ج. ۲. تحلیل خلاق بازیگر.
موضوع:	بازیگری (نمایش).
شناسه افزوده:	ناظران، کیاسا، ۱۳۵۵ - مترجم.
رده‌بندی کنگره:	۱۳۸۵ ب ۲ ج ۳ / PN ۲۰۶۱
رده‌بندی دیربی:	۷۹۲ / ۰۲۸
شماره کتابخانه ملی:	۸۵ - ۲۱۶۲۱ م

شابک: ۰-۶۱۴-۳۴۱-۹۶۴-۹۷۸ (دوره دو جلدی) ISBN: 978-964-341-614-0 (2 Vol Set)

شابک: ۰-۶۱۲-۳۴۱-۹۶۴-۹۷۸ ISBN: 978-964-341-612-6

بازیگری

جلد اول

کلیات

میخائیل چخوف

ترجمه

کیاسا ناظران

نشر قطره

بازنگری (جلد اول)

میخائیل چخوف

ترجمه کیاسا ناظران

طرح روی جلد: روشنگر جبارزاده تهرانی

عکاس: مهران گل محمدی

چاپ دوم: ۱۳۸۷

لیتوگرافی: طاووس رایانه

چاپ: سارنگ

تیراژ: ۱۱۰۰ نسخه

بها: ۳۰۰۰ تومان

حق چاپ برای نشر قطره محفوظ است.

خیابان فاطمی، خیابان ششم، پلاک ۹ - دورنگار: ۸۸۹۶۸۹۹۶

۸۸۹۵۶۵۳۷ و ۸۸۹۵۲۸۴۵ و ۳-۸۸۹۷۳۳۵۱

صندوق پستی ۲۸۳-۱۳۱۴۵

www.nashreghatreh.com

nashreghatreh@yahoo.com

Printed in The Islamic Republic of Iran

فهرست

۱۱	.....	مقدمه
۱۹	.....	تذکری به خواننده
۲۱	.....	فصل اول - بدن و روان‌شناسی بازیگر
۴۵	.....	فصل دوم - تخیل و شبیه‌سازی تصویرها
۵۹	.....	فصل سوم - بداهه‌سازی و کار گروهی
۷۳	.....	فصل چهارم - فضا و احساسات فردی
۸۹	.....	فصل پنجم - ژست روانی
۱۱۱	.....	فصل ششم - ساختمان نقش
۱۱۹	.....	فصل هفتم - شخصیت هنری
۱۲۹	.....	فصل هشتم - قوانین ترکیب‌بندی در تئاتر
۱۶۳	.....	فصل نهم - گونه‌های تئاتری
۱۷۳	.....	فصل دهم - پرداختن به نقش
۱۹۹	.....	فصل یازدهم - نتیجه‌گیری

تقدیم به ژرژ شدانوف
که شریک و همراه من بود در کار سنگینی
که در تئاتر چخوف داشتیم و در شادی‌ها و
لذت‌های آن. استعداد او در کارگردانی و
تجربه‌اش در آموزش روشی که در این کتاب
شرح می‌دهم، برای من بهترین پشتیبان بوده
است.

میخائیل چخوف

www.ketab.ir

مقدمه

تئاتر سنت جیمز

نیویورک، ۲۳ ژوئیه ۱۹۵۲

استاد عزیزم

جناب آقای چخوف

به گمانم، آخرین بار، ده سال پیش بود که همدیگر را دیدیم. من سالیان سال به دنبال نظریه‌هایی بودم که سرانجام در آموزه‌های شما بیدای‌شان کردم و فکر می‌کنم در طول یک سالی که بنح یارم شد و با شما کار کردم، هیچ‌وقت فرصتی دست نداد تا این مطلب را به شما بگویم.

جست‌وجوی من در واپسین سال‌های دهه‌ی بیست آغاز شد. آن زمان، شما با نمایش‌های اریک چهاردهم، شب شاهان، هملت و... به پاریس آمده بودید. بعد از دیدن یکی از اجراهای تان، مطمئن شدم که فقط با شما می‌توانم چیزی را که دنبالش می‌گردم، کشف کنم. من در جست‌وجوی روشی بودم عینی و ملموس، برای دستیابی به چیزی دست‌نیافتنی: تکنیک دراماتیک.

سال‌ها بود که تحقیق و پژوهش می‌کردم، اما چیزی را که واقعاً می‌خواستم پیدا نمی‌کردم. وقتی شما در دارتینگتون‌هال انگلستان، تئاتر

چخوف را پایه گذاری کردید، سعی کردم به گروه تان بپیوندم، اما خبردار شدم که به همراه بیشتر اعضای گروه، به کانکتیوای آمریکا مهاجرت کرده‌اید. چرخ روزگار اما چرخید و سال‌ها بعد، توانستم به آمریکا سفر کنم؛ فقط به نیت کار کردن باشما.

و تازه امروز که دست‌نوشته‌ی بازیگری را در دست دارم، احساس می‌کنم سرانجام به هدفم رسیده‌ام. این کتاب دقیقاً درباره‌ی آن چیزهایی حرف می‌زند که دنبال‌شان بودم و سعی داشتم به تنهایی کشف‌شان کنم. تمام چیزهایی که سعی کرده‌ام در کارم از آن‌ها استفاده کنم؛ البته پس از دوران کوتاهی که لذت شاگردی شما نصیبم شد. چون به‌رغم دوره‌های زیادی که گذرانده‌ام و به‌رغم همکاری با بازیگران، کارگردان‌ها و استادان بسیار خوب، هیچ‌کجا، آن چیز را که در تکنیک دراماتیک، مهم‌ترین چیزهاست یاد نگرفتم. البته همه‌جا درست دیالوگ گفتن و فن بیان را به آدم یاد می‌دهند، اما بعد، با چند قاعده‌ی بسیار مبهم و با واژه‌هایی که هیچ محمل ملموسی ندارند، هنرجو را رها می‌کنند تا مهم‌ترین و اساسی‌ترین عنصر بازی دراماتیک را به تنهایی کشف کند. این عنصر، خود شخص بازیگر است. یک پدیده‌یست، سازی در اختیار دارد. او می‌تواند با انجام تمرین‌هایی مشخص، پیانو را به خدمت بگیرد و با استفاده از آن، مثل هنرمندی واقعی، هنرش را بیان کند. اما بازیگر برای بیان خود، سازی در اختیار دارد که مسلط شدن بر آن سخت‌ترین کارهاست. ساز او، خودش است. بدنش و احساسش. و خاستگاه تمام سردرگمی‌هایی که مسئولیتش برعهده‌ی مدرسه‌های تئاتر است، در همین جاست. برای همین، هر بازیگری، برای خواندن دست‌نوشته‌های شما که اکنون پیش روی من است، باید هم وزن آن طلا بپردازد. گفتم هر بازیگری؛ فراتر می‌روم و می‌گویم هر هنرمندی.

همان‌طور که گفتم، از سال‌ها پیش، در هر زمینه‌ای که کار کرده‌ام، آموزه‌های شما را به کار بسته‌ام؛ چه در تئاتر، چه در تلویزیون؛ به‌عنوان بازیگر،

کارگردان، طراح صحنه، مسئول هماهنگی سریال‌های تلویزیونی و...
به نظرم، کتاب بازیگری شما، بهترین اثر در نوع خود است. می‌توان گفت
در این زمینه، تا امروز کتابی همپایه‌ی این اثر چاپ نشده است. باید اعتراف
کنم که خواندن این اثر، مثل خواندن یک رمان خوب، جذاب و شیرین است.
باز هم از شما سپاسگزارم که مستقیم‌ترین روش دستیابی به مکانیسم
آفرینش را در اختیار من و دیگر بازیگران قرار دادید.

شاد باشید

یول براینر